

ndje.

sz. Vv.
263 6211

osztály	
715	
1234	
1081	
704	
659	
649	
640	
630	
625	
614	
549	
527	
506	
—	
456	
446	
422	
407	
356	
342	
317	
1108	
860	

ssza.

sz. Vv.

osztály	
816	
911	
608	
559	
94	
558	
519	
533	
520	
—	
512	
459	
451	
438	
427	
412	
406	
135	

ssza.

osztály

osztály	
715	
—	
110	
—	
915	
904	
854	
843	
830	
80	
741	
732	
720	
718	
659	
63	
415	
34	

ára.

atok

jjeli

nek

kel

talai

alak

ozó

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
***** Telefon-szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÄJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — — 6 K.
Egy órára — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. 1

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. *****

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 121. szám.

Szerda, május 29.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, máj. 29.

Nagybecskerek város képviselőtestü-
letének tegnapi rendes havi közgyűlése
normális keretek között folyt le. Tárgy-
sorozat előtt a csendőrlaktanya ügyében
egy interpelláció hangzott el, amelyre
a polgármester kimerítő választ adott.

Nagyobb vitát egyedül csak a Mi-
hályffy Ödönmétől vásárlandó földek tár-
gyában tett hivatalos jelentés keltette,
amely azzal végződött, hogy a képviselő-
testület többsége magáévá téve az állandó
javaslatát, kimondotta,
hogy a szabott feltételek mellett a lege-
lőnek szánt földeket nem hajlandó meg-
vásárolni.

A tanonciskolai felügyelő-bizottsá-
got a képviselőtestület kiegészítette, az
építendő új iskolák és a közigazgatási
tanfolyam beszüntetése ügyében a köz-
gyűlés elfogadta az állandó választ-
mánynak lapunkban már közölt javas-
latát, az előfogatós és a villammű-igaz-
gató fizetését a közgyűlés emelte, a rend-
őrtisztviselők éjjeli inspekcio-díjait azon-
ban nem.

A közgyűlés lefolyásáról szóló rész-
letes tudósításunk egyébként a következő:

A közgyűlés megnyitása után az el-
nöklő dr. Perisics Zoltán polgármes-
ter meleg hangon elparentálja a kép-
viselőtestület két elhunyt érdemes tagját,
Deutsch Jakabot és Wingler Fe-
rencet s indítványára a közgyűlés elha-
tározza, hogy a halálesetek felett érzett
résztét a képviselőtestület a közgyűlési
jegyzőkönyvbe foglalja s erről kivonati-
lag értesíti az elhunytak családjait.

Tárgysorozat előtt. —

A csendőrlaktanya adása.

Pucs Frigyes interpellációt intéz
a polgármesterhez amiatt, hogy a város
elmulasztotta az új csendőrlaktanya adó-
mentesítését kérni s így most tetemes kár
hárul a városra. Azt indítványozza, hogy
a mulasztást terhelő tisztviselőkkel szem-
ben mondassék ki a vagyoni felelősség.

Dr. Perisics Zoltán polgármester
az interpellációra nyomban válaszol s el-
mondja, hogy mikor a laktanya 1907 má-
jus havában rendeltetésének átadatott s
a városi adóhivatal ezt az épületet ha-
sonlóan a többi laktanyához, az adó-
mentes épületek közé sorolta és maga a
helybeli pénzügyigazgatóság is, amely
revidálja az adókievési lajstromokat,
nem tett észrevételt az adómentesítés
ellen. Ennek következtében az adóhiva-
talanb senkisen gondolt arra, hogy a
többi ujonnan épített házak példájára
a csendőrlaktanya számára adómentessé-
get kérjen. Három év múlva, 1910 márc.
5-ikén kelt a pénzügyigazgatóságnak egy
átirata, amelyben felszólítja a várost,
hogy miután a csendőrkörületi parancs-
noksággal kötött szerződés értelmében a
város 1907 május 1-től kezdődőleg 10
évi tartamra bérbeadta a laktanya-épüle-
tet évi 5600 koronaért s ezen bérjövödel-
met adóztatás végett nem jelentette be,
az ideiglenes adómentességet pedig nem
kérte, tehát 3 évre visszamenőleg 2174 K
28 f. volna fizetendő s e tekintetben kéri
a város nyilatkozatát. A város erre érte-
sítette a pénzügyigazgatóságot, hogy
adóbevallás eddigelé nem történt, mivel
a csendőrlaktanya állandó adómentes-
ségben kell hogy részesüljön, lévén a m.

kir. csendőrség a honvédségnek kiegé-
szítő része s a miniszter által követelt és
felülvizsgált tervezetek alapján készült
laktanya évi bérében nem foglaltatik
nagyobb összeg, mint amennyit a férő-
helyek utáni megtérítés összege kitesz.
A pénzügyigazgatóság ezután követelte
az általa kiadott házbérvallomási ívek
kitöltését és a pótlajstromok betérjeszté-
sét. Ezt a városi adóhivatal megtette s
egyidejűleg, látván azt, hogy a pénz-
ügyigazgatóság nehézségeket támaszt, az
adómentesség ügyében, sőt visszamenőleg
is oly adókat követel, amelyeket minden
maganépületnél is el szoktak engedni, pótló-
lag bejelentette s minden eshetőségre
számítva, kérte az ideiglenes adómen-
tességet.

A pénzügyigazgatóság, hivatkozva az
1909. évi V. törvénycikk 37. §-ára, csak
azért, mert a bejelentés nem az építkezés
befejezése napjától számított 45 napon
belül történt, a kérelemnek a pénzügy-
miniszterhez való felterjesztése nélkül
nem adott helyet. Ezen elutasító végzés
a közigazgatási bizottság által — ahol
tudvalevőleg a pénzügyigazgató refe-
rál — jóváhagyatott. A város erre pa-
naszszal élt a közigazgatási bírósághoz,
amely szintén figyelmen kívül hagyva a
méltánylást érdemlő körülményeket, jóvá-
hagyta a pénzügyigazgatóság elutasító
határozatát, jölehet, hogy a felebbezés-
ben meg volt említve, hogy a pénzügy-
igazgatóság közegei tudomással bírtak a
csendőrlaktanya létesüléséről s a pénz-
ügyigazgatóság három éven át hallgató-
lag elismerte a csendőrlaktanya adómen-
tességét. És miután ez 3 éven át így tör-
tént, méltán hihette a város, hogy még
külön kérelmezésre sincs szükség. Jó-
hiszeműleg élvezte a város a laktanya
adómentességét, amely méltán megillette
s amely jogától a várost megfosztani
annál inkább sem lehet, mert a bejelen-
tés elmulasztásának hibáját a városi adó-
hivatal tulajdonképp a pénzügyigazgató-
ság elnézése következtében is követte el.

Pucs Frigyes tudomásul véve a
polgármester választát, indítványozza,
hogy a város ez ügyben intézzen kegyelmi
kérvényt a pénzügyminiszterhez.

A közgyűlés is egyhangulag tudó-
masul vette a polgármester választát s
egyben Pucs indítványához hozzájárult.

A tárgysorozat.

A közgyűlés ezután áttért a tárgy-
sorozatra s tudomásul vette a belügy-
miniszternek az államsegély és a vigalmi
szabályrendelet módosítására, a keresk.
miniszternek pedig a harmadik cseléd-
szerző-intézet felállítására vonatkozó le-
iratát.

Most sor került

az új állami iskolák

ügyére.

A kultuszminiszter — mint ismeretes
— a város kérelmére átengedte az 5%-os
iskolaadót, hogy abból az építendő két
iskolának 250 ezer koronás amortizációs
kölesön fedeztessék. A versenytárgyalás
kiírása és a tervek elkészülése után azon-
ban kiderült, hogy az iskolák felépítésé-
hez 350 ezer korona szükséges. Ennek
következtében a város arra kérte a köz-
oktatásügyi kormányt, hogy a még fel-
veendő további 100 ezer korona kölcsön
törlesztésére engedjen át a Nagybecske-
rek város által eddig évenként befizetett
külön 12 ezer korona népkisiskolai költség-
ből annyit, amennyi a 100 ezer korona
többletköltség 50 éves törlesztésére szüksé-
ges. A kultuszminiszter leiratában most
közli a várossal, hogy a kérelemnek helyt
ad s az állandó választmány javasolja a
képviseletestületnek, hogy a kultuszmi-
niszter kedvező válaszána tudomásul vé-

telével dr. Perisics Zoltán polgármes-
ternek és Grézlo János kir. tanfel-
ügyelőnek az ezen ügy körül kifejtett
ügybuzgó és sikeres működésükért jegyző-
könyvi köszönet szavazzassék.

A közgyűlés az állandó választmány
javaslatát elfogadta.

Ugyancsak hozzájárult a képviselő-
testület ahhoz, hogy a VI-ik óvoda cél-
jaira egy épület évi 900 koronaért kibé-
reltetett. A város az óvoda dologi kiadá-
sairól is hajlandó gondoskodni s mihelyt
alkalmas helyiség kínálkozik, még egy
óvodát létesít.

Több kisebb ügy elintézése után

A legelő-ügy

kerül sorra, amely körül nagy vita volt.
A város annakidején tudvalevőleg bizott-
ságot küldött ki, hogy a Mihályffy Ödön-
néől legelő céljára vásárlandó földeket
megtekintse. A bizottság ez ügyben el-
járt s javasolja a közgyűlésnek, hogy a
vételre felajánlott földeket csak az eset-
ben vásárolja meg a város, ha Mihály-
ffy né a tulajdonát képező többi földeket
is hajlandó legelő céljaira a városnak
eladni. Minthogy azonban Mihályffy né
teljhatalmu megbízottja erre egyelőre
nem hajlandó, az állandó választmány
javasolja, hogy a város álljon el a föld-
vásárlástól.

A képviselőtestület tagjai közül so-
kan a földvásárlás mellett érveltek, sokan
pedig elleneztek azt.

Dr. Györgyevics Milos, dr. Pol-
lák Győző, Krisztics János, dr.
Stern Lázár, Szalay József és Stein
Jakab hozzászólása után a közgyűlés 39
szavazattal 20 ellenében kimondotta, hogy
a vételre kínált földeket nem veszi meg
a város.

A jegyzői tanfolyam ügye.

Annakidején mi is közöltük Nagy-
becskerek városának azt a felirati terve-
zetét, amelyet a községi közigazgatási
tanfolyamnak tervbe vett áthelyezése
ügyében a keddi városi közgyűlésnek kel-
lene a belügyminiszterhez intézni. Mi-
után azonban attól kellett tartani, hogy
a felirat már csak akkor jutna rendelte-
tési helyére, amikor a város ezen egyik
létkérdésével kapcsolatos ügyben a dön-
tés más városok javára esetleg már meg-
történt, dr. Perisics Zoltán polgármester
a feliratot a képviselőtestület utólagos
hozzájárulása reményében még e hó 22-én
felterjesztette a belügyminiszterhez. Az
állandó választmány a polgármesternek
ezt az intézkedését tudomásul vette s ja-
vasolja a képviselőtestületnek, hogy a
polgármestert kérje fel, hogy tájékozód-
ván az ügy mibenállásáról, esetleg egy
nagyobb küldöttséggel járuljon a belügy-
miniszter elé s ezen küldöttségben való
részvételre pedig kérje fel a vármegye
összes országgyűlési képviselőit.

A közgyűlés az állandó választmány
javaslatát egyhangulag elfogadta.

Kisebb ügyek.

A közgyűlés ezután tudomásul vette
a városi virilisták névjegyzékének a ki-
igazítását, hozzájárult ahhoz, hogy a vá-
ros a faszükségletét házi uton, a pir-
szenet pedig a Steinitzer-cégtől szerezzé
be. Ugyancsak tudomásul vette a közgyű-
lés az országgyűlési képviselőt választók
névjegyzékének kiigazításáról szóló je-
lentést is. A rendőrok éjjeli inspekcio-
díjait a képviselőtestület nem hajlandó
felemelni, az anyakönyvi kivonati díja-
kat ellenben az anyakönyvvezetőnek en-
gedi át. Hozzájárult a képviselőtestület
egy negyedik hivatalozgalmi állás rend-
szerítéséhez, nemkülönben a villammű
segédkönyvelői állással járó magasabb
javadalmazáshoz.

Oláh Gábor városi kertész szerződését előnyösebb feltételek mellett meghosszabbították, majd elhatározta a közgyűlés, hogy az usztavai komp bérletét a legtöbbet ígérőnek engedi át.

A tanonciskolai felügyelőbizottságba Kónya Ferenc és Handler Lázár dr. felszólalása után névszerinti szavazással tagokul megválasztottak: Balázsy József, Benze Miksa, Baaden Károly, Dékány János, Franz J. L., Gyorgyevics Milán dr., Haidegger Lajos dr., Jeszenszki Nándor, Kardos Samu dr., Klein Mór dr., Magvary Pál, Mayer Rezső, Oldal Antal, Hubert Zsigmond dr., Partilla Géza, Perisics Zoltán dr., Rigó István, Steinitzer Géza, Streitmann Antal, Strosz Béla, Szalay József, Sztrai György, Várady Imre dr., Végh Lajos dr., Weiserschan József dr. és Weisz Izidor.

A villammű-igazgató fizetését a képviselőtestület évi 600 koronával emelte,

nyugdíjigényét pedig évi 5000 korona után állapította meg. Ugyancsak fel-emelte a képviselőtestület a városi előfogatos díjazását is, még pedig minden pár ló után havi 20 koronával.

Targysorozaton kívül

a képviselőtestület az új városház építését előkészítő bizottságba Vámos Ignác műszaki tanácsost, dr. Gyorgyevics Milos kir. tanácsost és Kluge Károly Tiszármentesítő társulati igazgató-főmérnököt választotta meg, tudomásul vette az inasiskolák jövő évi költségvetését és három szegénysorsu tanulónak a pécsi ifjúsági tornaversenyen utiköltségül 40-40 koronát szavazott meg.

Miután az elnöklő polgármester a jegyzőkönyv hitelesítésére Mayer Henriket, Baaden Károlyt, Pucs Frigyeszt, Jeszenszky Nándort és Riszties Pált kérte fel, a közgyűlés véget ért.

Árvizkatasztrófa Torontálban.

Csebze község teljesen elpusztult. — Az egész község rombadőlt. — Macedónia viz alatt. — Tizenötmillió kár. — Az alispán mint mentő.

— Mai jelentéseink. —

— május 29.

Szőrnyü katasztrófa nehezedett a megáradt Temesből Torontálvármegye egyik virágzó vidékére. A vizár, mint már jelentettük, tegnap előntötte Csebze és Macedónia községeket egész határukkal együtt.

A két község a vizár következtében el van szakítva a világtól s így csak ma lehetett megközelítőbb értesítéseket szerezni a katasztrófáról s ezek az értesülések borzalmas képét nyújtják a katasztrófának.

Az árvíz ugyanis Csebze községet egészen elpusztította s Macedóniát teljesen előntötte. Ötvenezer hold viz alatt van minden termésével együtt, úgy, hogy mintegy tizenöt millió korona kárt okozott az árvizkatasztrófa.

A borzalmas katasztrófát, aminő még alig érte Torontálvármegyét, alig lehet toliál leírni s csak hozzávetőleges képét nyújthatjuk a pusztulásnak.

A vármegye vezetősége a legnagyobb önfeláldozással intézi a mentési akciót s Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán maga személyesen vett részt a mentésben, csónakon járva a rohanó árban s az áldozatokat maga helyezte biztonságba.

A szörnyü katasztrófáról ma a következő jelentéseket kaptuk:

Csebze pusztulása.

Legnagyobb a pusztulás Csebze községben. Itt törtévé a gátszakadás, a rohanó vizár iszonyu erővel rontott a falura s mindent valósággal elsöpört. Egymásután döntötte le a házakat s délutánra már az egész falu rombadőlt. A viz, amely a községben két-három méter magas, az összes épületeket rombadöntötte, úgy, hogy mindössze tíz téglából épült ház jelzi, hogy itt valaha község volt.

A házak romjai is mind viz alatt vannak s amerre a szem ellát, tenger vizet látni. Az árvíz elől éjszaka sokan nem menekültek el idejekorán s ezeket az összeomló házak maguk alá temet, úgy, hogy a község lakói közül valószínűleg számosan odavesztek.

Hogy hány emberélet pusztult el, azt csak akkor lehet megállapítani, ha a viz eltakarodik s a romokat felkutatják.

A megmenekült nép részben Gyűlésen, részben a töltésen tanyázik s itt látja el őket ideiglenesen a hatóság élelmiszerekkel.

Az előntött Macedónia.

Ugyancsak teljesen viz alá került a

közeli Macedónia községe is. A község egy valóságos tenger közepén áll, de csak a Nikolics-féle kastély és ennek kis környéke emelkedik ki a vízből, a többi házak pedig mintegy két méter magas vízben állanak.

Itt is mintegy tíz ház összedőlt s a többi épületek csak azért tartják még eddig magukat, mert a vizár esőndesebb s így nem olyan romboló hatású.

A község lakossága megmentett holmijaival, háziállataival együtt a Nikolics-kastély udvarára menekült s itt tanyázik Nikolics Mihály báró védelme alatt, aki szintén otthon van és segíti az árvízűjtöttá népet.

A mentési munka. — Az alispán csónakon menti az embereket.

A borzalmas pusztulás Csebzánál mindenkit megdöbbentett, úgy, hogy a mentési akció nehezen indult meg. Az ár oly rohamos és örvénylő volt, hogy az emberek nem mertek a hiányosan felszerelt csónakokba szállani. Csak akkor indult meg nagyobb erővel a mentés, amikor Jankó Ágoston alispán Temesvárnak kénytelen kerülve délután megérkezett Csebze.

Az alispán rögtön maga csónakba szállt s élete veszélyeztetésével indult el a rohanó árban a község felé, hogy az összedőlt házak tetején, kazlakon, romokon kapaszkodó kétségbeesett embereket megmentse. Harminc embert mentett ki az alispán így az árvízből, katonákkal, esendőörökkel, akik szintén vele mentek a rohanó árba.

Idegrázó jelenetek folytak le e közben. Egy öreg házaspár félig rombadőlt kotárkán gubbasztva, nem akart menekülni.

— Odaveszett mindenünk, elpusztult a házunk, öregek vagyunk, mi is itt akarunk veszni, — siránkoztak az öregek s csak erőszakkal lehetett őket a csónakba huroolni.

Itt-ott uszó holttesteket, állati hullákat lehetett látni, de oly erővel hullámozott a vizár, hogy csak az élő emberek megmentésére lehetett gondolni s ezeket sikerült is az alispánnak a esendőörökkel s a többi mentőkkel biztonságba helyezni.

Csebzeről azután az alispán, nem törődve a rohanó ár veszedelmével, csónakon Macedónia községhez ment, ahová néhány órai evezéssel lehetett eljutni.

Itt már az emberek nem forogtak annyira veszedelemben s az alispán főleg a segélyezés dolgában intézkedett.

A két községnél most egy zászlóalj katonaság és nagyszámú esendőörök folytatja a mentési munkálatokat.

Ötvenezer hold viz alatt. — Tizenötmillió kár.

A vizár természetesen nemcsak a községeket, hanem egész határukat előntötte. Nemesak házakat döntött romba, de az egész évi termést elpusztította.

Ötvenezer hold föld került viz alá s minden termés elpusztult. Rengeteg a

kár. Ma még ki se lehet számítani, de a szakértők a rombadöntött házakkal és az elpusztult terméssel együtt a kárt mintegy tizenötmillió koronára becsülik. A lakosság a legkétségbeejtőbb helyzetben van s szomorú jövő elé néz. A segélyakció teljes erővel megindult s a pillanatnyi nyomortól meg van óva a nép.

Veszedelem másutt.

Nagy veszedelem fenyegette az éjjel Nezsény községet is, ahol a töltésen keresztül szintén szivárogni kezdett a viz. Itt azonban megfeszített erővel sikerült a töltést megerősíteni, úgy, hogy a község elkerülhette az árvizet.

Nagyobb a veszedelem azonban Kanakon. Itt a megáradt Berzava ostromolja a töltést s ma délelőtt jelentés érkezett, hogy a közérő megfeszített erővel sem képes huszonnégy óráig a töltést védeni. A községből segítséget kértek. Az alispán táviratilag megkereste a hadtestparancsnokságot, hogy küldjön egy zászlóalj utaszt Kanakra a töltés védelmére, annál is inkább, mert ha itt az ár előnti a községet, elviszi a vasúti hidat is.

Rudnán sikerült a védekezés s itt a veszedelem legalább egyelőre megszűnt.

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Dellimánics Lajos főispán tegnap este hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— A nagybecskereki sajtóünnep. A kultúregyesület által a „Torontál” jubileuma alkalmából június 2-ikén rendezendő sajtóünnep programja lassankint kialakul. A kultúregyesületnek főleg az esti irodalmi és művészeti estély képezi különös gondját, mert valóban elsőrangú művelőzetet kíván a községnek nyújtani. Az estély programjáról ma már annyit jelenthetünk, hogy egyik fénypontja a m. kir. Operaház jelenlegi első énekesnőjének, Merklerné Medek Annának közreműködése lesz, akivel ma végleges megállapodás történt. A művészeti énekszámai a következők: I. Gounod: Ballada és ékszerária a „Fauszt”-ból. 2. a) Paladilhe: „Psyche”. b) Lányi Ernő: Takarodó. c) Dienzl Oszkár: Tavasz dal. Kivüle Szávay Gyula a kitűnő költő, a hírlapszövetség elnöke legújabb verseit fogja előadni, azonkívül egyik országos nevű írónk tart előadást. Az estély részletes programját holnap állítják össze, azonban jegyek holnaptól kezdve Mangold Lipót könyvkereskedésében már előreválthatók a következő áron: Földszinti páholy 20 korona, elsőemeleti páholy 15 korona, másodemeleti 5 és 4 korona. Földszinti ülőhely első három sor 3 kor., IV., V., VI. sor 2 kor., VII., VIII., IX. sor 1 kor. 60 fill., X., XI., XII. sor 1 kor. 20 fill. Erkély álló 1 kor. Karzati ülő 40 fill.

— A főgimnázium érettségi vizsgái. A nagybecskereki közs. főgimnáziumban az írásbeli érettségi vizsgálatokat befejezték s a szóbeli érettségi vizsgákat június hó 18—19-ikén tartják meg.

— Utóállítás. Nagybecskerek város főjegyzői hivatala mint katonaugyosztály ezuton is közli, hogy Nagybecskereken a legközelebbi utóállítást június hó 5-ikén reggel 8 órakor tartják meg a Rezső-laktanyában.

— Új iparendedélyek. Nagybecskerek város tanácsa mint iparhatóság szombaton tartott ülésén Weszter Ferencnek festőanyagok árusítására, Schmidt András és Simai Ferencnek asztalos mesterségre, Lazarof Miklósnak sütőiparra, Ercegán Milánnak szűrszabómesterségre, a „Közisztviselők fogyasztási szövetkezeté”-nek vegyeskereskedésre, a „Nagybecskereki földművelők II. szövetkezeté”-nek kereskedésre, Mátyus Józsefnek vegyesárak eladására,

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

MINDENMÉ BETEGET, FELNŐTTEK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE.

MODERN HYGIENAI ÉS KEZELÉSI FELSZERELÉS.

ALKALMAZTATNAK A FIZIKÁLIS GYÓGYMÓDOK LEGHATÁSOSABB ESZKÖZEI; A VILLANYOZÁS ÖSSZES FORMÁI; VIBRÁCIÓS MASSZÁZS az idegek megnyugtatására, az izmok, szív, tüdő erősítésére; VILLANYOS FÉNYFÜRDŐ csusz. fűszert, ischias, izadmányok, elhízás, asztma, idült v. sebj stb. stb. esetekben; VILL. VIZFÜRDŐ DR. SCHNÉE SZERINT (neurasthenia, hysteria, görcsök, léuulások ellen.)

DIETÁS KURÁK. TUBERCULIN-BEJOJTÁSOK. GONDOS APOLÁS. SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS

TELEFON-SZÁM 101.

IGAZG.-ORVOS: DR. HEINERMAN.

528-50.11

Merschdorf Péternek bérkoesiiparra, Dabits Szvetozárnak pedig villamos szerelői munkák végzésére adta meg a kért engedélyt.

A magyar sebészek gyűlése. A magyar sebésztársaság az idén tartotta V. nagygyűlését Budapesten máj. 23-25. Ezen társaság megalakulásától számítva nagyon rövid multra tekinthet vissza, mégis igen nagy tevékenységet fejtett ki; tagjainak száma is mindegyre nagyobbodik. Ha a terjedelmes programmon áttekintünk és összevetjük az előző évekkel, ama örömdetes haladást látjuk, hogy a budapestiek nagy száma ellenére a vidékiek száma mindegyre nő. Versenyre kelnek amazokkal a tudományos munkálkodásban. Csodálatos, hogy a vidékiek szegényes viszonyok közepette hivatalbeli nagy elfoglaltságuk ellenére tudományos működés kifejtésére még ráérnek. Ez a tény amellől bizonyít, hogy mind többen kerülnek ki vidékre, kik hivatásukat ambícióval töltik be. A nemes ambícióknak nagyra kell lennie, hogy nem törj meg az a teher, amelyet az élet rájuk ró. Amily örömmel láthatni a magyar sebésztársaság fejlődését, éppen oly örömmel látjuk, hogy a mi embereink is beállanak a sorompóba, hogy egy-egy követ rakjanak le a haladás nagy épületéhez. Ebben az évben először nyert képviselést vármegyénk a nagybecskereki kórház részéről dr. Kleits János igazgató-főorvos szeméjében, aki a műtetre való előkészülnél követett legújabb irányelvek alapján kidolgozott saját módszerét ismertette és beszámolt az elért eredményekről. Az előadást feszült figyelemmel hallgatták s a budapesti m. kir. bábaképző-intézet részéről vállalkoztak is az ismertetett eljárás kipróbálására.

TÁVIRATOK.

Megszűnt az obstrukció. — Tárgyalják a véderőjavaslatot.

A politika eseményei. — A képviselőház ülése. — Obstrukció nélkül. — Tárgyalják a véderőjavaslatot. — Rohonyi lemondott a nagybecskereki mandátumáról.

Budapest, máj. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A kormánynak és a többségnek energikus föllépése mégis diadalt aratott. Az obstruálók látva a többség energiáját és érezve az erőszakoskodásuk anarchikus következményeit, megadták magukat s ma obstrukció nélkül, szép csöndesen tárgyalták a képviselőházban a véderőjavaslatot. Ez tehát ma a legnevezetesebb eseménye a politikának s az első békés lépést remélhetőleg követni fogja a végleges béke s a normális parlamenti viszonyok helyreállása.

A képviselőház mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg Tisza

István gróf elnök. Az ülés megnyitása után előterjesztései során mindenké elöl bemutatja az elnök Rohonyi Gyula volt igazságügyi államtitkár levelét, amelyben boszniai tartományfőnöki helyettesé kinevezése folytán

Rohonyi Gyula lemond nagybecskereki mandátumáról.

A Ház meghatalmazza az elnököt, hogy a nagybecskereki választókerületben a választás elrendelése iránt intézkedjék.

Miután az elnök bemutatja még Ferabach Károly zentai mandátumát, jelenti, hogy Barabás Béla az indítványkönyvbe indítványt jegyzett be

az elnökválasztás ellen.

Tisza István gróf elnök kijelenti, hogy miután az indítványt Barabás Béla nem nyújtotta be írásban, a házszabályok szerint az indítvány nem tárgyalható s így az törlendő. Joga van azonban Barabás Bélának az indítványt írásban újból benyújtani.

Jármay István indítványt jegyzett be, hogy a képviselők augusztus havi fizetésükből a legutóbbi tüntetés áldozatai számára adjanak 100-100 koronát. Később tárgyalják.

Megkövetik a Házat.

Az elnök felszólítja azokat a képviselőket, akiket a Ház megkövetésére ítétek, tegyenek eleget az ítéletnek, amire Bikády Antal, Eitner Zsigmond és Polónyi Dezső a Házat megkövetik.

Ezután a Ház Kovács Gyulát egy újabb mentelmi sérelem miatti további három napi kizárára ítéli.

Most következett az ülés szenzációja

a véderővita.

A véderőjavaslatához ma elsőnek Thaly Ferenc beszélt, aki úgy politikai mint pénzügyi szempontból károsnak találja s ezért határozati javaslatot nyújt be, hogy vegyék le a napirendről s az önálló hadseregről nyujtson be a kormány törvényjavaslatot.

Kállay Ulul Kossuth-párti esatlakozik Thaly fejtegetéseihez s határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány készítsen új törvényjavaslatot a véderőről.

Ábrahám Dezső beszédének elhatalasítását kéri, amihez a Ház hozzá is járul.

Miután Veszprémy István a vasuti munkások, Lovász Márton és Ivánka Oszkár a zentai választók ügyében interpellál, az ülés véget ér.

A választói jog.

Budapest, máj. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes forrásból jelentik: Hiteles hírek vannak arról, hogy a választójogi reform megoldásáról tanácskozó ellenzéki vezérek között éles ellentétek merültek fel, melyek a baloldali pártok megegyezését is kétségessé teszik. Ebből a tényből mindenesetre megállapítható, hogy a választójogi kérdése egy rendkívül nehéz probléma, melynek megoldását három-négy nap alatt nyélbeütni nem lehet, hanem alapos megfontolást és időt követel és felszines jel-szavak alapján meg nem oldható. Mindenesetre nehéz elképzelni egy olyan választójogot, mely Bokányi Dezső és Károlyi Mihály gróftól egyaránt kielégítően és éppen ezért érthető, ha a hegykülönbözőbb felfogást valló tanácskozó ellenzéki vezérek megegyezése nehezen megy. Úgy látszik, hogy a leghelyesebb ut a kérdés

Valódi brümi szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3.00 m. hosszú teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért, szintugy felöltőszövetet, turistalődent, selyem, kamgarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőször árak. Ovási választók. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

20-403

megoldására mégis csak az lesz, ha a kormány fog előállni egy alapos tanulmányozás útján, a statisztikai adatok teljes ismeretében készült választójogi törvényjavaslattal.

Fegyverszünet. — A renitens Kovács Gyula.

Károlyi Mihály gróf ma reggel 9 órakor fölkereste Lukács László miniszterelnököt, hogy hasson oda, hogy Tisza István gróf ne erőszakoskodjék. A miniszterelnök kijelentette, hogy erőszakoskodásról szó sincs, ha az ellenzék nem erőszakoskodik. Tessék normális vitát kezdeni, akkor minden rendben van. Ebben meg is egyeztek s így ennek alapján fegyverszünet jött létre s ma a Házban a véderőt tárgyalták.

A kizárára ítélt Kovács Gyula képviselő ma be akart menni a képviselőházba. A kapunál azonban elfogta J u s t h Gyula és kérte, hogy ne okozzon bonyoldalmat, hanem vesse alá magát az ítéletnek. Adta neki Kossuth Ferenc levelét is, amelyben Kossuth szintén erre hívja föl. A kettős kapacitálásnak azután Kovács engedett és eltávozott. Ráth Endre, a másik kizárt képviselő nem is mutatkozott.

A román trónörökös-család automobilkatasztrófája.

Budapest, máj. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, a román trónörökös családjával tegnapi automobilon kirándulást tett. Bukarest közelében az automobil nekiment egy ökrös szekérnek. Az automobil felborult és összetört. A trónörökös két gyermeke halálosan megsebesült, de maga a trónörökös is súlyos sebeket szenvedett.

Arabok vérengzése Fezben.

Budapest, máj. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisba érkezett hírek szerint Fezben az arab lázadók benyomultak az európai negyedbe s a francia kormányzót, a követet, valamint az egész francia kolóniát legyilkolták. A hír Párisban óriási izgalmat kelt.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	— — — —
Buza (októberre)	11'58—
Rozs (októberre)	9'61—
Zab (októberre)	9'16—
Tengeri (májusra)	— — — —
Tengeri (júliusra)	8'98—
Tengeri (augusztusra)	9'03—

Felelős szerkesztő: Somfai János.

SALVATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENŰT
KAPHATÓ.

10-32.22

1436—1912. szám.

659—2.2

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága közhi.ré teszi, hogy a 7440 korona 32 fillérre előirányzott **járványkórház** építési munkáinak biztosítása végett folyó évi **június hó 17-én** d. e. 10 órakor Omlód községében nyilvános szóbeli árlejtést tart.

A tervek, költségtetés stb. a jegyző irodájában megtekinthetők.

Kelt Omlódon, 1912. évi május hó 20.

A község előljárósága.

Cirkvenica
tengeri fürdő és klimatikus
gyógyhely. (Fiume mellett.)

Egyedüli belföldi tengeri fürdő. Mesés homokplázs. Gyermekek felügyelet nélkül 200 méternyire bemehetnek a tengerbe.

Nagy gyógyhatás!

görvély és angolkóránál, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénység, sápkóránál, nőbetegségeknél, elhíjasodásnál, idült csukló és izomrheumánál, bujakóránál.

Fürdőidény május 15-től okt. 15-ig.

Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségnél.

Prospektust ingyen küld a fürdőbizottság.

488—34.13

Törökbecsei járás főszolgabírájától.

3889—1912. szám.

663—3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Tiszatarros** községben megüresedett **segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1912. évi **június hó 29. napjáig** nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő: A községtől 960 korona évi fizetés, 80 korona utátalány és természetbeni szabad lakás. Az állampénztártól 40 korona fizetés kiegészítés.

A választás napját később fogom kitűzni.

Törökbecse, 1912. évi május hó 25-én.

Báró dr. Csávossy Ignác,
 főszolgabíró.

A törökbecsei járás főszolgabírájától, mint a járási utibizottság elnökétől.

3867—1912. szám.

658—3.2

Versenyárgyalási hirdetés.

A törökbecsei járás utibizottságának alulírott elnöke ezennel közhirre teszem, hogy a járási utibizottság a járási (vicinális) közutak javítása céljából szükségessé vált mintegy 5—600 köbméter **trahyt** vagy **bazaltkőnek** az 1912. évben leendő beszerzését határozta el.

Miért is fentemlített kömennyiség szállításának biztosítása céljából 1912. évi **június hó 26. napjának** délelőtt 10 órájára a törökbecsei főszolgabíró hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek azzal, hogy a beérkezett ajánlatok között a szabad választás jogát az utibizottság fenntartja magának.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentemlített szállítás elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig alulírott főszolgabíróhoz, mint az utibizottság elnökéhez annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkezetteket figyelembe nem fogom venni.

A szóban forgó szállításra vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt a járási főszolgabíró hivatalos helyiségében a tárgyalás napjáig megtekinthetők.

Törökbecse, 1912. évi május hó 24-én.

Báró dr. Csávossy Ignác,
 főszolgabíró,
 utibizottsági elnök.

Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság.

122/1912. T. H. É. V. szám.

666-1.1

Meghívás

a „Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság”-nak Budapesten, VI. Andrásy-ut 75. szám alatt (magyar királyi államvasutak igazgatósága) **1912. évi június hó 14-ik napján** (pénteken) délelőtt 11 órakor tartandó

huszonötödik rendes közgyűlésére.**Napirend:**

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt 1911. üzletéről.
2. Az 1911. évi zárószámadás és mérleg előterjesztése, a felmentvény megadása, továbbá a nyereség hováfordítása tárgyában hozandó határozat.
3. A felügyelő-bizottság új választása.
4. Az igazgatóság jelenléti és a felügyelő-bizottság tagjai tiszteletdíjának egy évi tartamra való megállapítása.

Azok a részvényesek, kik szavazati joggal élni kívánnak, kötelesek az alapszabályok 16. §-a értelmében részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt nyolc nappal a közgyűlés előtt Nagybecskereken a „Torontál-megyei takaré- és hitelbank”-nál, vagy pedig Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának központi főpénztáránál (VI. Andrásy-ut 75. sz.) letéteményezni.

Az államkincstár, Torontálvármegye és Pancsova város közönsége az alapszabályok 16. §-a értelmében a részvények letétele alól mentesítvék.

A közgyűlésen minden tíz törzsrészvény és minden tízenöt elsőbbségi részvény birtokosát egy-egy szavazat illeti meg.

Budapest, 1912. évi május hó 22-én.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

Vagyon: Vasutépítés és beruházás 21.335.000 K. Nagybecskereki telkek 39.000 K. Letét a Magyar jelzálog-hitelbanknál 1000 K. Számos község 36.250 K. Marschal K. 6223 K 10 f. Széchenyi Temes-híd emelése 416 K 63 f. Nagybecskerek-zsombolyai vonal 4/5 szelv. közt átereszt létesítése 2187 K 62 f. Cukorgyárral kapcsolatos létesítmények 248.646 K 01 f. Függszámla értékpapírok 53.977 K 97 f. Értékpapír letételek 10.000 K. Kötvénybiztosítási alap értékpapírok 371.859 K 24 f. Tartalékalap értékpapírok 106.749 K 67 f. Raktárházak megváltási alap értékpapírok 84.964 K 07 f. Tüztartási ügyek rendezése 37.388 K 46 f. Átfutó tételek 100.812 K 42 f.

M. kir. államvasutak 303.726 K 85 f. Összesen: 22.738.202 K. 09 f.

T e h e r: Törzsrészvények 7.183.200 K. Elsőbbségi részvények forgalomban 4.021.400 K. Elsőbbségi részvények törlesztve 176.600 K. Elsőbbségi kötvények forgalomban 8.898.200 K. Elsőbbségi kötvények törlesztve 1.055.600 K. Kötvénybiztosítási alap 422.480 K 90 f. Tartalékalap 615.898 K 82 f. Függszámla 53.977 K 97 f. Raktárházak megváltási alap 84.964 K 07 f. Be nem váltott elsőbbségi kötvények és szelvények 1088 K 50 f. Be nem váltott elsőbbségi részvények és szelvények 680 K. Igazgatósági tagok letételei 10.000 K. Szegedi építési vállalat 8000 K. A kötvénybiztosítási alapba utalt értékek 20.570 K. Törzsrészvény tulajdossága 55.680 K. Nyereség mint egyenleg 129.861 K 83 f. Összesen: 22.738.202 K 09 f.

Tisztelt közgyűlés!

A torontáli h. é. vasutak részvénytársaság ügyvezetését az 1911. év folyamán rendszeresen ellenőrizvén, van szerencsénk jelenteni, miszerint az ügykezelést mindenkor szabályszerűen tapasztaltuk. Megvizsgáltuk különösen az igazgatóság által vezetett számadásokat és a beterjesztett évi mérleget, melynek teteleit az üzleti könyvekkel meggyőzőnek és helyeseknek találtuk. Az igazgatóság azon indítványához, hogy a 129.861 K 83 f nyereség 649 db elsőbbségi részvény beváltására fordítsassék és a fennmaradó 61 K 83 f az 1912. évi számlára átvitessék, a magunk részéről hozzájárulunk és azt a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk. Kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy az előterjesztett mérleget és zárószámadásokat helyben hagyja és az 1911. évre vonatkozó felmentvényt ugy az igazgatóság mint magunk részére megadni méltóztatassék. Budapest, 1912 május hó 21-én. A felügyelőbizottság: Steinitzer Géza s. k., Tóth István s. k., Dr. Vinczevidy Ernő s. k.

Eladó**házhely vagy ház.**

Villa vagy csoládi ház építésére igen szép és alkalmas helyen fekvő 1/4 hold gyümölcsös kert házhelynek eladó. Távoltság 5—6 perc a főterttől. — Esetleg kívánt terv szerinti kivitelben felépíttetem és ugy adom át.

== Bővebbet a kiadóhivatalban. ==

697—2.1

Háziszolga

felvétetik egy nagyobb helybeli iparvállalatnál.

Cím a kiadóhivatalban.

641—x 2

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szőlőt esetleg két parcellában is eladják.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.